

Rolnummers 3937 en 3942
Arrest nr. 129/2006 van 28 juli 2006

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van artikel 1675/8, tweede en derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 8 van de wet van 13 december 2005 « houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldregeling », ingesteld door de Orde van Vlaamse balies en de Orde van Franstalige en Duitstalige balies.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters A. Arts en M. Melchior, en de rechters P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke en J. Spreutels, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Arts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van de beroepen en rechtspleging*

Bij verzoekschriften die aan het Hof zijn toegezonden bij op 8 en 16 maart 2006 ter post aangetekende brieven en ter griffie zijn ingekomen op 9 en 17 maart 2006, zijn beroepen tot vernietiging ingesteld van artikel 1675/8, tweede en derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 8 van de wet van 13 december 2005 « houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldregeling » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 21 december 2005) door de Orde van Vlaamse balies, met zetel te 1000 Brussel, Koningsstraat 148, en de Orde van Franstalige en Duitstalige balies, met zetel te 1060 Brussel, Gulden Vlieslaan 65.

De verzoekende partijen vorderen eveneens de schorsing van dezelfde bepaling. Bij het arrest nr. 100/2006 van 14 juni 2006 (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 19 juni 2006) heeft het Hof die bepaling geschorst.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 3937 en 3942 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

De Ministerraad heeft memories ingediend, de verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook memories van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 12 juli 2006 :

- zijn verschenen :

. Mr. D. Lindemans, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Orde van Vlaamse balies;

. Mr. F. Abu Dalu, tevens *loco* Mr. P. Henry, advocaten bij de balie te Luik, voor de Orde van Franstalige en Duitstalige balies;

. Mr. B. Meeus *loco* Mr. D. Gérard en Mr. A. Feyt, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers E. Derycke en R. Henneuse verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Standpunt van de verzoekende partijen

A.1. De Orde van Vlaamse balies (zaak nr. 3937) en de Orde van Franstalige en Duitstalige balies (zaak nr. 3942) vorderen de vernietiging van artikel 1675/8, tweede en derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 8 van de wet van 13 december 2005 « houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldregeling ».

A.2. De verzoekende partij in de zaak nr. 3937 voert een enig middel aan, afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, doordat de bestreden bepalingen een bijzonder ruime mogelijkheid invoeren om de advocaat te bevelen gegevens vrij te geven die onder zijn beroepsgeheim vallen, waarbij een vermoeden ten gunste van de opheffing van het beroepsgeheim wordt gehanteerd. Zulk een maatregel is evenwel niet evenredig met de doelstellingen van de wetgever, namelijk het bezorgen van een bijkomend middel aan de rechter en de schuldbemiddelaar om zich ervan te vergewissen dat bij toepassing van de procedure inzake schuldbemiddeling het vermogen van de schuldenaar volledig transparant is.

De bestreden bepalingen beperken het recht op eerbiediging van het privé-leven, gewaarborgd bij artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, doordat zij de rechter bijkomende mogelijkheden bieden om inzage te krijgen in persoonlijke gegevens van een schuldenaar die betrekking hebben op zijn financiële toestand. In zoverre die inzagemogelijkheid wordt uitgebreid tot elementen die normalerwijze onder het beroepsgeheim van de advocaat ressorteren, zijn de bestreden bepalingen ook relevant in het licht van artikel 6 van het voormelde Europees Verdrag, dat de bijstand door een raadsman regelt. Die bijstand wordt door de bestreden bepalingen op verregaande wijze bemoeilijkt, nu de betrokkene in een procedure van collectieve schuldregeling niet ervan kan uitgaan dat de gegevens die hij aan zijn raadsman verstrekt, door een stringent beroepsgeheim beschermd zullen zijn. Het Arbitragehof (arresten nrs. 26/96 en 50/2004) en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (arresten Niemitz van 16 december 1992 en Kopp van 25 maart 1998) hebben herhaaldelijk op de beschermingswaardige aard van het beroepsgeheim van de advocaat gewezen.

De verzoekende partij in de zaak nr. 3937 betoogt dat de bestreden bepalingen geenszins evenredig zijn met het door de wetgever nagestreefde doel, dat erin bestaat te vermijden dat schuldenaars die hun voor beslag vatbaar vermogen geheel of gedeeltelijk verbergen, misbruik van de procedure zouden maken. In weerwil van het arrest nr. 46/2000 wordt in de bestreden bepalingen nog steeds geopteerd voor een systeem dat uitgaat van een *a priori* opheffing van het beroepsgeheim, zij het op enigszins minder stringente wijze dan voorheen. Weliswaar voeren de bestreden bepalingen een rechterlijke toetsingsbevoegdheid in, doch zulks neemt niet weg dat die bepalingen nog steeds uitgaan van een principiële voorrang van het recht van de schuldeiser op transparantie met betrekking tot het vermogen van zijn schuldenaar boven de bescherming van het beroepsgeheim. Aldus wordt ingegaan tegen het in het arrest nr. 46/2000 gestelde vereiste dat het beroepsgeheim slechts kan worden opgeheven ten behoeve van een hogere waarde of in het geval van een noodtoestand. Te dezen is enkel sprake van een opheffing ten behoeve van een onzeker en beperkt patrimoniaal belang. De principiële voorrang van de vermogensrechtelijke aanspraken van de schuldeiser boven de bescherming van het beroepsgeheim, kan niet anders worden omschreven dan als een *a priori* opheffing van het beroepsgeheim, waarvan in bepaalde mate kan worden afgeweken. Daarbij komt dat de schuldbemiddelaar zijn verzoek zelfs niet moet motiveren. Een en ander klemt des te meer, nu aldus een werkwijze wordt gehanteerd die diametraal tegengesteld is aan de benadering die ten grondslag ligt aan de geldende rechtspraak inzake de verhouding tussen het beroepsgeheim en de overlegging van stukken op grond van de artikelen 877 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek (Cass., 29 oktober 1991).

In ondergeschikte orde merkt de verzoekende partij in de zaak nr. 3937 op dat geenszins duidelijk is waarom de bestreden werkwijze tot de procedure van collectieve schuldregeling is beperkt. In vergelijkbare procedures, zoals het gerechtelijk akkoord, het uitstel van betaling en de verzoeningsprocedure in verband met het hypothecair krediet doen zich evenzeer situaties voor waarbij een conflict dreigt tussen de patrimoniale rechten van de schuldeiser en het recht op bescherming van het beroepsgeheim.

A.3. De verzoekende partij in de zaak nr. 3942 voert een enig middel aan, afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 6 van het Europees Verdrag

voor de Rechten van de Mens. Met verwijzing naar het arrest nr. 126/2005 herinnert de verzoekende partij aan het belang van de beginselen die te dezen in het geding zijn. Door het de rechter mogelijk te maken de advocaat van de schuldenaar te gelasten hem de door het beroepsgeheim gedekte inlichtingen te bezorgen, voeren de bestreden bepalingen een verschil in behandeling in tussen, enerzijds, de schuldenaar en zijn advocaat die in een procedure van collectieve schuldregeling zijn betrokken en, anderzijds, de schuldenaar en zijn advocaat die in andere gerechtelijke procedures zijn betrokken (arrest nr. 46/2000, B.3).

Uit een vergelijking van de in het arrest nr. 46/2000 vernietigde bepalingen met de thans bestreden bepalingen blijkt dat de wetgever zich ertoe heeft beperkt in de mogelijkheid te voorzien om voor de rechter een debat op gang te brengen over de wenselijkheid het beroepsgeheim op te heffen. Thans kan de verzoeker of zijn raadsman zijn opmerkingen schriftelijk of in raadkamer doen gelden en wordt voorzien in een advies van de betrokken orde of de betreffende tuchtverheid. Gelet op de verwijzing naar de artikelen 877 tot 882 van het Gerechtelijk Wetboek, waarin in een contradictoir debat is voorzien, bestond die mogelijkheid reeds goeddeels in de vroegere redactie die bij het arrest nr. 46/2000 werd vernietigd. De thans bestreden bepaling komt bijgevolg niet op pertinente wijze tegemoet aan de kritiek die het Hof in dat arrest heeft geformuleerd. Door in de bestreden bepalingen het vereiste van een contradictoir debat te formaliseren, wordt de draagwijdte van de opheffing van het beroepsgeheim geenszins gewijzigd en wordt geen enkele bijkomende waarborg in het leven geroepen. Evenmin komen de bestreden bepalingen tegemoet aan de volgende fundamentele kritiek van het Hof : een veronderstelde verzaking, die van tevoren vastligt, en verwezenlijkt wordt zonder dat de schuldenaar die verzaakt kan inschatten waarop de verzaking precies betrekking heeft en of zij eventueel niet strijdig is met zijn belangen, kan niet om dezelfde reden als de theorie van de noodtoestand of het waardeconflict een zodanige inbreuk verantwoorden op de waarborg die het beroepsgeheim voor de schuldenaar en voor zijn advocaat betekent (arrest nr. 46/2000, B.8.1). Het gezag van gewijsde van het arrest nr. 46/2000 wordt door de bestreden bepalingen geschonden.

De verzoekende partij in de zaak nr. 3942 wijst nog erop dat het door de bestreden bepalingen nagestreefde doel - transparantie van het vermogen van de schuldenaar - geen voorrang kan hebben op het in stand houden van het beroepsgeheim, dat een fundamenteel beginsel van de rechten van de verdediging uitmaakt (arrest nr. 126/2005).

Standpunt van de Ministerraad

A.4. Volgens de Ministerraad zijn de middelen niet gegrond. Rekening houdend met het arrest nr. 46/2000 en met de grieven die thans door de verzoekende partijen worden opgeworpen, dient te dezen enkel te worden onderzocht of de bestreden bepalingen al dan niet aan het evenredigheidsvereiste beantwoorden of, juist, of de bestreden bepalingen geen onevenredige gevolgen hebben.

De Ministerraad herinnert eraan dat in het voormelde arrest het Hof de loutere mogelijkheid het beroepsgeheim op te heffen niet strijdig met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet heeft bevonden, doch enkel de concrete modaliteiten ervan onevenredig heeft geacht, en dan nog enkel wat de advocaten betreft. Het Hof heeft inzonderheid de « absolute en *a priori* » opheffing die uitgaat van een vermoeden van verzaking aan het voordeel van het beroepsgeheim van de schuldenaar, ongrondwettig bevonden. Het opnieuw invoeren van een mogelijkheid het beroepsgeheim van de advocaat op te heffen is bijgevolg geenszins in strijd met het gezag van gewijsde van het arrest nr. 46/2000. Uit de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepalingen blijkt overigens zeer duidelijk dat de wetgever door die bepalingen aan te nemen beoogt rekening te houden met dat arrest.

De Ministerraad beklemtoont dat de thans bestreden bepalingen niet door de afdeling wetgeving van de Raad van State zijn bekritiseerd. De kritiek van de Raad van State had immers betrekking op de tekst van een voorontwerp dat nadien grondig is gewijzigd. Evenmin kan de zienswijze van de verzoekende partijen worden aanvaard volgens welke de thans bestreden bepalingen identiek zouden zijn aan de in het arrest nr. 46/2000 vernietigde bepalingen. Dat zulks niet het geval is, blijkt volgens de Ministerraad reeds uit een vergelijkende lezing van de betrokken bepalingen.

In de thans bestreden bepalingen wordt niet meer uitgegaan van een vermoeden van verzaking aan het voordeel van het beroepsgeheim. In de nieuwe regeling bestaat de mogelijkheid tot opheffing van het beroepsgeheim of de discretieplicht voor alle derden. Van een absolute en *a priori* opheffing van het beroepsgeheim is geen sprake meer : op grond van het gemotiveerd verzoek van de schuldbemiddelaar, het standpunt van de betrokken derde en het advies van de orde of het tuchtcollege, beslist de rechter uiteindelijk in

een gemotiveerde beschikking of en in welke mate het verzoek van de schuldbemiddelaar wordt ingewilligd. Gelet op de procedurele waarborgen die thans worden ingebouwd, is de Ministerraad van mening dat de nieuwe regeling geenszins onevenredig is. Zulks geldt des te meer, nu niet kan worden ingezien in welke andere waarborgen de wetgever had kunnen voorzien om aan de bezwaren van het Hof tegemoet te komen.

Ten slotte wijst de Ministerraad erop dat de nieuwe regeling niet alleen waarborgen biedt ter bescherming van het beroepsgeheim en de discretieplicht van alle betrokken derden, maar dat tevens in de mogelijkheid van een meer ingrijpende aantasting van de rechten van de schuldeisers wordt voorzien : de schuldenaar kan een totale kwijtschelding van de schulden verkrijgen (artikel 1675/13bis van het Gerechtelijk Wetboek, aangenomen na het arrest nr. 18/2003). Bijgevolg dienen ook de rechten van de schuldeisers te worden gevrijwaard. De bestreden bepalingen brengen dan ook een evenwicht tot stand tussen de rechten van de schuldeisers en die van de schuldenaars.

A.5. In zijn memories van wederantwoord, ingediend na de uitspraak van het arrest nr. 100/2006, formuleert de Ministerraad een aantal bedenkingen bij de overwegingen van dat arrest.

Eerst merkt de Ministerraad op dat de opheffing van de in het artikel 877 van het Gerechtelijk Wetboek geformuleerde vereiste dat er « gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens » moeten bestaan, niet echt praktische gevolgen heeft voor de behandeling van de injunctie aan een advocaat om sommige documenten mee te delen. Van een medewerker van het gerecht kan immers redelijkerwijze worden verwacht dat hij niet betwist dat hij mogelijk in het bezit is van documenten die het bewijs van bepaalde pertinente feiten zouden kunnen bevatten. Die principiële niet-betwisting zou geen enkele bekendmaking, zelfs geen gedeeltelijke, van onder het beroepsgeheim vallende informatie tot gevolg hebben.

Overigens is de Ministerraad van mening dat de noodzaak om aanvullende inlichtingen te verkrijgen, een pertinent element vormt om te bepalen of de opheffing van het beroepsgeheim al dan niet noodzakelijk is, aangezien dat onderzoek noodzakelijkerwijze een afweging zal inhouden van de belangen van de schuldeisers en van de transparantie van de collectieve schuldregeling, enerzijds, en van de belangen van de betrokken derde en van het doel van het beroepsgeheim, anderzijds.

Ten slotte is de Ministerraad van mening dat de orden de meest geschikte instanties zijn om een advies over de opheffing van het beroepsgeheim uit te brengen en dat de justitiële rechter zich in de juiste positie bevindt om de overlegging van bepaalde stukken te bevelen en, in voorkomend geval, zich over de opheffing van het beroepsgeheim uit te spreken. De Ministerraad drukt de vrees uit dat geen ander alternatief voorhanden is om het nagestreefde doel te bereiken, waarbij de in het geding zijnde beginselen met elkaar kunnen worden verzoend.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepaling

B.1. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van artikel 1675/8, tweede en derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 8 van de wet van 13 december 2005 « houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldregeling ».

B.2. De oorspronkelijke versie van artikel 1675/8 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalde :

«Tenzij deze opdracht hem reeds was toevertrouwd in de beschikking van toelaatbaarheid kan de schuldbemiddelaar, belast met een procedure van minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling, zich richten tot de rechter overeenkomstig artikel 1675/14, § 2, derde lid, teneinde de schuldenaar of een derde te gelasten hem al de nuttige inlichtingen te verstrekken over verrichtingen uitgevoerd door de schuldenaar en over de samenstelling en de vindplaats van diens vermogen.

Hoe dan ook kan de derde gehouden tot het beroepsgeheim of tot de zwijgplicht, zich daarop niet beroepen. De artikelen 877 tot 882 zijn op hem van toepassing ».

B.3. Met zijn arrest nr. 46/2000 van 3 mei 2000 heeft het Hof het tweede lid van dat artikel vernietigd in zoverre het van toepassing is op de advocaten. Na te hebben vastgesteld dat de opheffing van het beroepsgeheim een pertinente maatregel was om het doel te bereiken dat erin bestaat « de transparantie van het vermogen van de schuldenaar te waarborgen, om te vermijden dat betaalkrachtige schuldenaars die hun voor beslag vatbaar vermogen geheel of gedeeltelijk verbergen, de procedure onrechtmatig zouden gebruiken », heeft het Hof geoordeeld dat de maatregel om de volgende reden niet redelijk evenredig was met dat doel :

« Ook al moet de regel van het beroepsgeheim wijken in geval van nood of wanneer een hoger geachte waarde hiermee in strijd is, toch doet het Hof opmerken dat artikel 1675/8, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek een absolute en *a priori* opheffing van het beroepsgeheim vastlegt. In de parlementaire voorbereiding wordt die maatregel verantwoord door de impliciete verzaking die de schuldenaar zou doen wanneer hij zijn verzoek tot collectieve schuldenregeling indient. Een dergelijke veronderstelde verzaking, die van tevoren vastligt, en verwezenlijkt wordt zonder dat de schuldenaar die verzaakt kan inschatten waarop de verzaking precies betrekking heeft en of zij eventueel niet strijdig is met zijn belangen, kan niet om dezelfde reden als de theorie van de noodtoestand of het waardenconflict een zodanige inbreuk verantwoorden op de waarborg die het beroepsgeheim voor de schuldenaar en voor zijn advocaat betekent ».

B.4. Sinds de wijziging ervan bij artikel 8 van de wet van 13 december 2005 « houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldregeling » bepaalt artikel 1675/8 van het Gerechtelijk Wetboek :

«Tenzij deze opdracht hem reeds was toevertrouwd in de beschikking van toelaatbaarheid kan de schuldbemiddelaar, belast met een procedure van minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling, zich richten tot de rechter overeenkomstig artikel 1675/14, § 2, derde lid, teneinde de schuldenaar of een derde te gelasten hem al de

nuttige inlichtingen te verstrekken over verrichtingen uitgevoerd door de schuldenaar en over de samenstelling en de vindplaats van diens vermogen.

Ingeval de schuldbemiddelaar het nodig acht aanvullende inlichtingen over de vermogenstoestand van de verzoeker in te winnen, kan hij de rechter vragen dat de derden die aan het beroepsgeheim of aan de discretieplicht zijn onderworpen, daarvan worden ontheven en dat hen wordt bevolen de gevraagde inlichtingen te verstrekken, onverminderd hun recht om aan de rechter hun opmerkingen schriftelijk of in de raadkamer voor te dragen.

Zo nodig, brengt de rechter, zodra hij het verzoek van de bemiddelaar ontvangt, de orde of het tuchtcollege waarvan de derde afhangt daarvan in kennis bij gerechtsbrief. Die instantie beschikt over dertig dagen om de rechter van advies te dienen over het verzoek van de bemiddelaar. Verstrekt ze geen advies, dan wordt het advies geacht gunstig te zijn. Indien de rechter van het advies afwijkt, preciseert hij de redenen daarvoor in zijn beschikking ».

B.5. Die vervanging van het tweede lid door het nieuwe tweede en derde lid is tijdens de parlementaire voorbereiding als volgt verantwoord :

« Artikel 1675/8, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek wordt gewijzigd ingevolge de gedeeltelijke vernietiging ervan bij arrest nr. 46/2000 van 3 mei 2000 van het Arbitragehof, voor zover het van toepassing is op advocaten.

Het Hof heeft allereerst geoordeeld dat het opheffen van het beroepsgeheim een pertinente maatregel is om de patrimoniale doorzichtigheid te waarborgen en dat de regel van het beroepsgeheim moet wijken wanneer een noodzaak daartoe aanleiding geeft of wanneer een hogere waarde hiermee in conflict treedt.

Het opheffen van het beroepsgeheim, zoals toegestaan in het huidige artikel 1675/8, tweede lid, Gerechtelijk Wetboek vormt wegens de absolute en onvoorwaardelijk aard ervan een buitenmaatse aantasting van de waarborg die het beroepsgeheim is voor de schuldenaar en zijn advocaat.

De draagwijdte van de motivering van het Arbitragehof betreft echter eenieder die het beroepsgeheim moet in acht nemen, net als de derden die aan de discretieplicht zijn onderworpen. In de wijziging wordt bijgevolg gesteld dat enkel de derden die tot het beroepsgeheim of tot de discretieplicht zijn gehouden, daarvan door de rechter kunnen worden ontheven ingeval de bemiddelaar het noodzakelijk acht aanvullende inlichtingen te verkrijgen over de vermogenstoestand van de verzoeker, behalve ingeval zij hun opmerkingen bij geschrift of in raadkamer kunnen voordragen.

Op grond daarvan wordt beslist in welke mate het beroepsgeheim of de discretieplicht kan worden aangevoerd. In voorkomend geval krijgen de tuchtrechtelijke autoriteiten hierdoor de mogelijkheid ter zake hun opmerkingen te formuleren.

De schuldenaar heeft reeds de mogelijkheid zijn opmerkingen kenbaar te maken, aangezien artikel 1675/8, eerste lid, verwijst naar artikel 1675/14, § 2, derde lid, waarin is bepaald dat de zaak voor de rechter wordt gebracht en de partijen worden uitgenodigd om te verschijnen.

Aldus wordt geantwoord op de opmerking van het Arbitragehof. Het beginsel dat het mogelijk is het beroepsgeheim (of de discretieplicht) op te heffen, blijft behouden, want het was als dusdanig niet op de helling geplaatst door het Arbitragehof. Deze opheffing van het beroepsgeheim (of van de discretieplicht) is evenwel niet langer absoluut, en evenmin *a priori*. Er wordt immers nader bepaald dat dit verzoek tot opheffing van de geheimhouding enkel kan worden gedaan ingeval de bemiddelaar het nodig acht aanvullende inlichtingen te verkrijgen over de vermogenstoestand van de schuldenaar. In de tekst vernietigd door het Arbitragehof was bepaald ‘ Hoe dan ook kan de derde gehouden tot het beroepsgeheim of tot de zwijgplicht, zich daarop niet beroepen ’. De rechter moet dus beoordelen of het verzoek gegrond is en of het voor de bemiddelaar noodzakelijk is te beschikken over deze aanvullende inlichtingen alvorens de derde ermee wordt belast de gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Bovendien is bepaald dat de derde die het beroepsgeheim of de discretieplicht moet naleven, zijn opmerkingen kan doen gelden, op grond waarvan al dan niet wordt bevolen deze verplichting op te heffen. De rechter heeft bijgevolg beoordelingsbevoegdheid in deze stand van de zaak. Tot slot, zoals *supra* gesteld, wordt de verzoeker gehoord ingeval een dergelijk verzoek wordt gedaan, zodat hij zowel de gegrondheid van het verzoek van de bemiddelaar als het beginsel van de opheffing van het beroepsgeheim kan betwisten » (*Parl. St., Kamer, 2003-2004, DOC 51-1309/001, pp. 13-14*).

Ten gronde

B.6. In beide zaken voeren de verzoekende partijen een enig middel aan, dat is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met dien verstande dat artikel 8 van het voormelde Verdrag enkel in de zaak nr. 3937 wordt aangevoerd. De bestreden bepaling zou niet op pertinente wijze tegemoetkomen aan de kritiek die het Hof in het arrest nr. 46/2000 heeft geformuleerd.

B.7. Het nieuwe artikel 1675/8 van het Gerechtelijk Wetboek behoudt de bepaling volgens welke met name de advocaten kunnen worden gelast inlichtingen te verstrekken die onder het beroepsgeheim vallen. Hoewel in de parlementaire voorbereiding de voordelen in herinnering worden gebracht die de opheffing van het beroepsgeheim van de advocaat inhoudt, wordt daarin, evenmin als in de vorige tekst, een verantwoording gegeven die vergelijkbaar is met die van een noodtoestand of een waardeconflict, zoals het Hof in zijn voormeld arrest reeds had opgemerkt.

B.8. De nieuwe bepaling voorziet in een optreden van de rechter, dat evenwel reeds vermeld was in het onveranderd gebleven eerste lid van artikel 1675/8 en in het tweede lid, dat verwees naar de artikelen 877 tot 882 van het Gerechtelijk Wetboek. In haar advies over het voorontwerp dat de bestreden wet zou worden, had de afdeling wetgeving van de Raad van State opgemerkt dat de nieuwe bepaling zich ertoe beperkt « over te nemen wat reeds wordt voorgeschreven bij artikel 878, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek » en voegde zij eraan toe : « Gelet op de motivering van het arrest van het Arbitragehof is het daarom twijfelachtig of die toevoeging voldoende tegemoet komt aan de grief die het Hof tot staving van de vernietiging ervan heeft aangevoerd » (*Parl. St.*, Kamer, 2003-2004, DOC 51-1309/001, pp. 44-45).

Niet alleen beperkt de nieuwe regeling zich ertoe de procedureregeling over te nemen die bij artikel 878, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek is voorgeschreven, maar bovendien verzwaart zij de aantasting van het beroepsgeheim van de advocaat, vermits zij, door de verwijzing naar de artikelen 877 tot 882 van hetzelfde Wetboek te schrappen, afziet van de in artikel 877 geformuleerde vereiste dat er « gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens » moeten bestaan.

B.9. Het gegeven dat de bemiddelaar « het nodig [moet achten] aanvullende inlichtingen over de vermogenstoestand van de verzoeker in te winnen » verandert niets aan de aantasting van het beroepsgeheim en kan die aantasting niet verantwoorden.

B.10. Ten slotte wordt niet ingezien hoe de opmerkingen die de advocaat kan maken en het advies dat de orde kan uitbrengen aan de rechter, die laatstgenoemde op nuttige wijze duidelijkheid zouden kunnen verschaffen zonder dat door die opmerkingen of dat advies elementen vrij worden gegeven die onder het beroepsgeheim vallen.

B.11. Uit hetgeen voorafgaat, volgt dat het recht van de schuldeiser op transparantie van het vermogen van zijn schuldenaar in de procedure van collectieve schuldregeling niet kan worden aangezien als een hogere waarde waarvoor het beroepsgeheim van de advocaat zou moeten wijken.

B.12. Het enige middel is gegrond.

Om die redenen,

het Hof

vernietigt, in zoverre het van toepassing is op advocaten, artikel 1675/8, tweede en derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij artikel 8 van de wet van 13 december 2005 « houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldregeling ».

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 28 juli 2006.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Arts